

פנינים יקרים

מתורת רבותינו הקדושים מביאלא

- ליקוטי אמרים ככתבם וכלשונם מספרי רבותינו הקדושים •

פרשת האזינו

למה לכם להמתין רק על "האזינו השמים", שהוא התעוררות העליון, שאז "ואדברה" שהוא לשון קשה. מוטב לכם שתהיו בבחינת "ותשמע הארץ אמרי פי", שגם מהארציות וגשמיות, גם משם יתעצם האדם בעבודתו, וימצא דרך עבודתו יתברך - שזה הוא בחינת אתערותא דלתתא, ואז יהיה "אמרי פי", שהוא לשון רכה, כי על ידי התעוררות האדם מעצמו, אזי יתעורר עליו אמירה רכה ורחמנות, ויזכה באמת לחזות בנועם ה'.

פרשת האזינו ושבת שובה עמ' קצו

• חלקת יהושע •

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. (לב א)

על פי אמרי הרבי ר' ישכר דוב זצללה"ה מבעלזא, על הפסוק [שמות לט מג] "וירא משה את כל המלאכה [והנה עשו]", ונכפל אחר כך] עוד הפעם עשו. גם כפל הלשון בברכה שברך אותם משה [תהלים צ יז] "ויהי נועם וכו', ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו". כי לאחר עשיית המשכן, ראו שעוד יכלו לעשות עוד ביותר כונות, והיה להם געגועים, וצירף זאת גם כן השם יתברך".

וזה מרומז [דברים לב א]: "האזינו השמים ואדברה", כי הצדיקים בכואם לעולם העליון, רואים שורש המצוה למעלה שמאיר מאוד, יש להם געגועים מאוד מדוע

• ארון עדות •

האזינו השמים ואדברה וגו'. 'השמים' רומז על חלק העליון שבגוף שבו משכן הנשמה, "חלק אלקי ממעל" [עי' סנהדרין צא:], ולכן 'השמים' בגימטריא 'נשמה'. 'וארץ' הוא חלק התחתון, ששם יורד כל הארציות. וכאשר האדם מקדש ומטהר את חלק העליון, נותן כח לנשמה שתתפשט בכל הגוף, וימשך החומר אחר הצורה, שיהיה גם הוא נכנע לעבודת השם יתברך.

וזה "האזינו השמים ואדברה", שעיקר - יאזינו השמים, לקדש ולטהר חלק העליון, דהיינו איברים הרוחניים, ואז ממילא "ותשמע הארץ אמרי פי", ישמע גם חלק הארצי, ויסור גם כן לעבודתו.

עמוד שצג

• דברי בינה •

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי. (לב א)

דבאמת אם האדם רוצה שיבא אליו התעוררות מן השמים דייקא, אזי "ואדברה" שהוא לשון קשה - לפי שאז תלוי הדבר אם הוא ראוי לזה אם לאו - והוא לשון קשה, שמעיינין במעשיו אם הוא כדאי וראוי לזה.

לכן אמר להם משה רבינו עליו השלום,

• ואלה הדברים שנאמרו לדוד •

הטעם שפוסקין לאמור תחנון תיכף אחר

יוה"כ [רמ"א או"ח סי' תרכ"ד סע' ה],

מפני שאז ביוה"כ נתעלו הכל והטהרו לפניו יתברך, וכל העוונות נתהפכו לזכויות. לכן אין שייך לאמור תחנון. כי מתחילין בהכנת הסוכה הרומזת לאבות העולם ושבע מידות ושמותיו יתברך [תיקוני תי' ע' קל"ו:], וממילא כל העוונות נעשים זכויות, ולא שייך שום וידוי כי הקב"ה מוחל לעוונותיהם של ישראל ברחמים. לכן יום טוב הראשון של סוכות נקרא ראשון לחשבון עוונות [תנחומא אמור], והלא נאמר "לא הביט און ביעקב" [במדבר כג כא], כפירש"י שם, והיתכן שהש"י יתחיל בעת הזאת, זמן שמחה שישראל יוצאים מבתיהם לשכון בסוכה ומקיימים מצוות רבות, לחשוב חשבון עוונותיהם. וע"ד הנ"ל ניחא, מכיון שהזדונות נעשו זכויות, וכל עוונות ישראל נתהפכו לטוב באמצעות התעוררות התשובה [יעו' יומא פ"ו:]: בימים הקדושים האלה, וצריכים לשלם להם טובה עבורם, מתחיל הקב"ה לחשוב עוונותיהם אחת לאחת למצוא חשבון עוונותיהם שנתהפכו לזכויות לכן דוקא אז בסוכות הרומזת לאחדות ושלוש בין ישראל, וישראל נוטלים אתרוג והאגודה ביחד הרומזת על כל חלקי ישראל השונים, בטעם וריח ובלא טעם וריח [ויק"ר ל, י"ב], וכולם נאגדים בלול"ב בלב אחד לאביהם שבשמים [סוכה מ"ה:], הוא עת מוכשר וזמן טוב להפוך עוונותיהם לזכויות.

ליום כיפור

לא עשו ביתר שאת, והשם יתברך מצרף זאת גם כן. וזה שביקש משה רבינו ע"ה, שיאזינו בשמים למעלה, כפי השורש [שראון], הגם למטה בשעת עשייה הוא "ותשמע הארץ אמרי פי", שעושים בבחינת קטנה. וזה אשריהם הצדיקים שמתברכין בשמים ובארץ [בר"ר עה ח]. וזה הן תמימים ושנותיהן תמימים, ואיתא במדרש [בר"ר נה א] חביבין חייהם של צדיקים בעולם הזה ובעולם הבא, שהשם יתברך משלים גם בעולם הבא מה שלא השלימו בעולם הזה בתורה ומצוות.

פרשת חיי שרה

• מבשר טוב •

ותשמע הארץ אמרי פי.

המשילם בדוקא לארץ, שאף אם חלילה יהיה יהודי במדרגת "ארץ", שנראה שאין בו כל הרגש של קדושה - אף הוא יוכל לשמוע ולהבין. כי אין יאוש אצל יהודים כלל וכלל, אלא הרי הם כטבע הארץ, שכשיזרעו זרעי קדושה בתורה ותפילה, ויצמיחה ויגדלוה במים של תורה ודעת, תתרפא הנשמה ותצמח לשם ולתפארת.

ואף בבחינת הארץ מצינו בחז"ל בכמה מקומות בש"ס, שיש מדרגות שונות באיכות הארץ, יש אדמה הנקראת "עידית", שראויה ומשובחת לזריעה וצמיחה, ויש אף עידית שבעידית. ומאידיך יש גם זיבורית כידוע, שהיא ארץ רעה המגדלת בעיקר קוצים וברקנים.

איש ישראל אף אם היא חלילה בבחינת "ארץ", הרי הוא כדוגמת "הארץ הטובה", מעידי עידית [ב"מ סו:], שאף אם יתנו בו מעט זרעים, יוכל להיתפס בהם ולהצמיח פירות טובות ואילנות נאות.